

Absolutní selhání MZe: Návrh nové vyhlášky prohlubuje smrkovou kalamitu, umožňuje znovu vysazovat až 75 % smrku i tam, kde nyní hynou

Připomínky k vyhlášce: do 5. 6. 2018.

Hnutí DUHA připravilo konkrétní řešení (připomínky k návrhu) spolu s lesníky a vědci

Ministerstvo zemědělství deklaruje, že v reakci na katastrofální hynutí smrkových a borových lesů mění potřebné vyhlášky. Novou **vyhlášku „o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů“ (současná má č. 83/1996)** oznámil ministr Jiří Milek na jednání s premiérem Andrejem Babišem dne 15. 5. 2018. Týž den vstoupila do meziresortního připomínkového řízení. Její hlavní účel měl být napravit nedostatky stávající vyhlášky, „aby odpovídala novým požadavkům lesního hospodářství z pohledu přizpůsobení se na očekávanou změnu klimatu“ (citace z důvodové zprávy). **Jak však zjistilo Hnutí DUHA ve spolupráci s lesníky a vědci, vyhláška ve skutečnosti situaci nijak neřeší.**

Umožňuje rozsáhlé sázení smrků na místech, kde hynou

Nová vyhláška vůbec nezohledňuje změnu klimatu a dál umožňuje ve výrazné části lesů středních poloh vysazovat hlavně smrky nebo borovice, u některých pouze varuje, že pěstování smrku je zde „velmi rizikové“. **Například v Nížkém Jeseníku, kde smrkové porosty hynou na velkých plochách, umožňuje návrh vyhlášky znovu zasadit 75 % smrků.** Ačkoliv tam například nyní Lesy České republiky již zalesňují smrkem menší podíl, jinde v republice se v podobných podmínkách nadále smrky vysazují jako hlavní dřevina.

Řešení: Vyhláška musí říkat, že při obnově lesů musí převažovat přirozené druhy, na našem území tedy většinou listnáče s jedlí. Smrky by měly listnáče doplňovat jen ve vyšších polohách. Pouze v horách je smrk doma a tam by mohl být hlavní dřevinou.

Navrhuje rozšířit a dotovat používání nevyzpytatelných exotických druhů

Jde například o douglasku tisolistou, jedli obrovskou nebo dub červený. V lužních lesích dokonce vyhláška počítá s výsadbou severoamerického ořešáku černého jako hlavní dřevinou. Pěstování u nás nepůvodních druhů je velmi rizikové pro biodiverzitu lesů, protože naše rostliny, houby, hmyz a živočichové nejsou na soužití s těmito cizokrajnými stromy přizpůsobené. Nikdo neví, jak ovlivní naše lesy, když budou pěstovány ve větším množství. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že se mohou začít chovat invazivně (v případě dubu červeného se tak leckde děje už i u nás).

Řešení: Vyřazení introdukovaných nepůvodních druhů ze seznamu „melioračních a zpevňujících dřevin“ či hlavních cílových dřevin. To nebrání jejich využívání v rozumné míře, ale zamezí, aby byly jejich výsadby dotovány.

Neumožňuje větší věkovou rozrůzněnost a nepočítá s pěstováním strukturně bohatých lesů

Nejen druhové složení je ukazatelem zdravých a silných lesů, důležitá je i jejich věková struktura. V českých lesích stále drtivě převládají věkově uniformní porosty. Přesto MZe neprodloužilo potřebným způsobem takzvanou obnovní dobu lesů, aby lesníci mohli rozložit těžbu do delšího období a budoucí porosty nebyly znovu stejnověké. V návrhu vyhlášky také zcela chybí doplnění hospodářských doporučení pro pěstování strukturně bohatých lesů, ačkoliv právě takové lesy by měly být cílem hospodaření, protože jsou odolné a nepodléhají tolik kalamitám.

Řešení: Ve vyhlášce prodloužit obnovní dobu. Kromě parametrů obnovní doby a obmýtlí stanovit i jiné parametry vhodné pro výběrové způsoby hospodaření a to hektarovou porostní zásobu a celkový roční přírůst.

Vyhláška přeci jen přináší i něco pozitivního, ale vzápětí to znehodnocuje

Zlepšení odolnosti lesů, které vyrostou na nynějších kalamitních holinách, by přineslo použití takzvaných přípravných dřevin (např. bříza, jeřáb, osika ad.), kterélepší stav lesní půdy zničené holosečí a vytvoří ochranu později vysazeným cílovým dřevinám. To návrh vyhlášky nově umožňuje a byla by to jediná významná pozitivní změna, kdyby MZe zároveň nepožadovalo přípravné dřeviny zase rychle pokácet.

Řešení: Prodloužit dobu, po kterou je možné přípravné dřeviny v lese nechat, aby mohly poskytovat ochranu stínomilným dřevinám a aby budoucí porosty nebyly znovu stejnověké. Pokud bude možné přípravné dřeviny nechat dorůst do dostatečného věku, mohou být i zajímavě ekonomicky zhodnocené.

Závěr

Je nutné, aby Ministerstvo zemědělství dostalo od ostatních resortů a dalších dotčených orgánů a organizací připomínky a návrhy na potřebné úpravy vyhlášky tak, aby vyhláška zlepšila zdraví a odolnost našich lesů, bránila opakování chyb, které způsobily nynější hnutí lesů a aby skutečně naplnila zadání Národního lesnického programu, Zásad státní lesnické politiky, Národního akčního plánu adaptace na změny klimatu a obsah vyhlášky odpovídal důvodové zprávě. Také Hnutí DUHA takové připomínky podá a je připraveno je poskytnout včas všem ostatním.

Kontakt

Jaromír Bláha, Hnutí DUHA, 731 463 929, jaromir.blaha@hnutiduha.cz

Jiří Koželouh, Hnutí DUHA, 723 559 495, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Vydalo Hnutí DUHA, květen 2015.



A › Údolní 33, 602 00 Brno
T › 545 214 431
E › info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz